

1553-то заседание, 9–11 март 2026 г. (формат „Права на човека“)

Права на човека

H46-12 Екимджиев и други срещу България (жалба № 70078/12)

Наблюдение върху изпълнението на решенията на Европейския съд

Относитими документи

CM/Notes/1553/H46-12

Решения

Представителите на министрите

1. припомниха, че тези дела се отнасят до липсата на достатъчни гаранции срещу риска от злоупотреба, който е присъщ на системите за прилагане на специални разузнавателни средства или съхранение и достъп до трафични данни за комуникации;

По отношение на индивидуалните мерки

2. призоваха властите да предоставят незабавно информация за това дали някоя институция съхранява информация, получена чрез специални разузнавателни средства по делото „Савови“;

По отношение на общите мерки

3. по отношение на специалните разузнавателни средства, отбелязаха с интерес информацията за подобряване на практиките по разрешаване и прилагане на специални разузнавателни средства; отново приканиха властите да обмислят предприемането на допълнителни мерки за избягване на дублирането на исканията за разрешаване използването на специални разузнавателни средства и въвеждането на изискване към органа, направил искане за използване на специални разузнавателни средства, да разкрива всички релевантни факти пред съдията, дори ако това може да отслаби неговото искане;

4. отбелязаха със съжаление, че властите не са предоставили информация или ясни публични правила за това как се преглежда, съхранява или унищожават информация, получена чрез специални разузнавателни средства (включително материали извън първоначалното разрешение); призоваха ги да предоставят такава информация и да уредят по-ясно в публични документи горепосочените области; приканиха ги освен това да уредят с подходяща степен на прецизност гаранциите, приложими към използването на специални разузнавателни средства, което може да е засегнало материали, подлежащи на адвокатска тайна;

5. приканиха властите да уредят по-точно използването на специални разузнавателни средства спрямо „обекти“ и да въведат съдебен контрол на интервали от по-малко от две години [в случаи на прилагане на специални разузнавателни средства] в контекста на националната сигурност или тероризма; също така ги приканиха да приемат ясни правила относно това дали специалните разузнавателни средства могат да се използва за защита на националната сигурност, дори ако няма подозрение за престъпление, или да предоставят информация, която доказва наличието на задълбочен съдебен контрол в тази област;

6. изразиха съжаление, че въпреки предишните призови на Комитета, новото Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства беше избрано през 2025 г. съгласно уредба, критикувана от Съда, и призоваха властите да приемат законодателни изменения за укрепване на гаранциите за квалификацията и независимостта на членовете на Бюрото; настоятелно призоваха също така властите да гарантират, че Бюрото има пълен достъп до всички документи и материали, на които се основават исканията за прилагане на специални

разузнавателни средства; и ги приканиха да обмислят възможността Бюрото да разпорежда коригиращи мерки, като например унищожаване на материали;

7. призоваха настоятелно властите да приемат правила, предвиждащи уведомяване на физическите и юридическите лица за прилагането на специални разузнавателни средства във всички случаи, когато това е възможно, без да се компрометира целта на прилагането, или да се позволи функционирането на съдебното средство за защита във всички ситуации (включително когато лицата нямат предварителна информация за прилагането на специални разузнавателни средства), и ги приканиха да приемат изменения, позволяващи на Бюрото да уведомява и юридическите лица; приканиха властите да гарантират, че съдилищата разглеждат не само формални недостатъци, но и проверяват дали прилагането на специални разузнавателни средства се е основавало на обосновано подозрение и е било пропорционално, като същевременно укрепят правомощията на съдилищата да налагат коригиращи мерки;

8. по отношение на съхранението и достъпа до трафични данни за комуникации отбелязаха с интерес въвеждането на средства за правна защита за трети лица в някои ситуации и приканиха властите да предоставят информация за тяхното прилагане; призоваха властите да отговорят без забавяне на решенията, приети на 1475-то заседание („Права на човека“) през септември 2023 г. по този въпрос;

9. приканиха властите да предоставят информация по всички горепосочени въпроси, както и по аспектите, изложени в анализа на Секретариата за настоящото заседание и за 1475-ото заседание, до края на ноември 2026 г.